

Szerkesztőség és Hirdetési Iroda
Strada Iorga
Jókai-utca) Nr.
Telefonszám 875.
Előfizetési ár egész évre
100 lej, félévre 280 lej,
híradásra 150 lej, egy
napra 50 lej. — Kül-
földre ezeknek az árak-
nak a kétszerese. — Hír-
adások tarifa szerint

Cluj - Kolozsvár, 1928.
II. évfolyam 159. szám

Ara számonként 2 lej
Szombat július 14.

A Mai Világ az emberiség szellemi és erkölcsi megújulásáért, az ellentéteknek békés ki-egyenlítéséért, a nemzetek és osztályok szabad szövetezéséért és a népkisebbségek kulturális, gazdasági és politikai egyenjogúságáért száll sikra a betű erejével

MAI VILÁG

Főszerkesztő: KÁDÁR IMRE Főmunkatársak: KÓS KÁROLY, MOLTER KÁROLY Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF

Egy-két nap alatt megalakul a jugoszláv kormány

Hadzsics tábornok lesz az átmeneti kormány elnöke, katonák és hivatalnokok a miniszterek — Radicsék legalább olyan elbánást követelnek, mint amilyet a volt monarchiától kaptak

(Belgrád, július 13. A Mai Világ tud.) Belgrád politikai köreiben biztosra veszik, hogy a király rövidesen átmeneti kormányt nevez ki, szárnysegédének, Hadzsics tábornoknak elnöklété alatt.

A kormány természetesen csupán átmeneti lesz és ehhez a megoldáshoz az ellenzék azzal a feltétellel járul hozzá, hogy élete csupán a választások befejezéséig tartson. A tábornok tehát választási megbízott, aki mint a király bizalmi embere ügyel a választások sima és zavartalan lefolyására. A kormányban tulajdonképpen katonák szerepelnek, a többiek pedig magasrangú köztisztviselők, bírák és egyetemi tanárok lennének, mind olyanok, akik egyik politikai párthoz sem tartoznak és akiktől remélhetik, hogy a horvátok és szerbek közötti feszült helyzeten enyhíthetnének.

A Pravda jelentése szerint a horvát nemzeti parasztpárt Radics István elnöklété alatt ülésezett és elhatározta a köztársasági követeléseik megformálását.

Allamsszövetséget követelnek a volt osztrák-magyar területek és Szerbia és Montenegró között a Karagyorgyevics-dinasztia alatti perszonális unióval

Ezen megoldás különösen horvát és montenegrói körökben nagy meglepetést váltana ki.

Stoljanovics Lyuba szerb republikánus vezér a Pravdába hatalmas cikket írt a horvátok autonómiájáról, melynek mottója: hogy legalább annyi szabadságot követel a horvátok részére, mint amennyit a volt monarchiában élveztek.

Kilakoltatták az eszéki szerb színházat

(Eszék, július 13.) Az ottani horvát nemzeti színház az impériumváltozás óta egyre rosszabbul ment. A szerb vezetés miatt a horvátság teljesen vissza-

vonult a színház látogatásától. A színház eddig is a városra oktroyált szubvenciókból tengődött. Az állam alig támogatja őket és miután már nyolc éve nem fizettek egy fillérnyi bért sem, a város most radikálisan kilakoltatta a műintézetet.

Folynak a kabinetmegalakítási tárgyalások

(Belgrád, július 13.) Hadzsics tábornok a mai nap folyamán megkezdte kabinetmegalakításra vonatkozó tárgyalásait, melyek néhány napig el fognak tartani. Rakics római jugoszláv követ szintén Belgrádba érkezett. Az új kormánynak minden valószínűség szerint lesz a külügyminisztere. Politikai körökben Zsivkovics tábornokot, a testőrség parancsnokát emlegetik belügyminiszterként. Az új kormány ratifikálni fogja a nettunói egyezményt, keresztyülviszi a dinárstabilizációt és ezután kiírja az új szűkített választásokat.

Szerviz vásár!

Karlsbadi ebédli szerviz . . . 850 L
Karlsbadi kávés szerviz . . . 280 L
Karlsbadi csésze párja . . . 20 L
6 személyes malszett üveg-szerviz 180 L

Fischer üvegudvar CLUJ

Merénylet okozta a hajmáskéri robbanást?

(Budapest, július 13.) A hajmáskéri tüzérsegi gyakorlóterén tegnap egy nagy kaliberű ágyú belövésekor borzalmas szerencsétlenség történt. A Magyar Távirati Iroda szűkszavú jelentése szerint egy felrobbant gránát szilánkjai azonnal megölték Csörgey tábornokot. Maletzky Oszkár nyugalmazott ezredes a lábán, Fejencsik altábornagyot pedig a fején sértették meg súlyosabban a gránátszilánkok. Több tiszt és altiszt könnyebben sebesült meg. A sebesülteket a kiszállott orvosok ápolják.

A megindult vizsgálat a robbanás ügyében semmi bizonyosat nem tudott még kideríteni. Egyes vélemények szerint a robbanást egy hibásan tempírozott gránát okozta, mások véleménye szerint, amit több gyanús mellékkörülmény is támogat, merénylet idézte elő a véres katasztrófát.

Hatvan amerikai orvos érkezik Budapestre

(Budapest, július 13.) Az orvosi továbbképzés bizottsága értesítést kapott Amerikából, hogy közelről 60 amerikai orvos érkezik családjával együtt Budapestre. A továbbképző-bizottság elnöke, dr. Gross Emil egyetemi tanár kijelentette egy újságírónak, hogy az amerikai orvosok továbbképzési társasága minden évben 150—200 orvost küld európai tanulmányútra. Az orvosok kisebb csoportokban járnak be az európai metropolisokat és mindenütt egyetemi tanárok előadásait hallgatják és a klinikákon tanulnak.

Budapest hivatalos fogadtatást készít elő az amerikai vendégeknek és ezenkívül jövő hét hétfőjén este a Szent Gellért szállóban kedden este pedig a Margitszigeten banketten látja őket vendégül. Az amerikai orvosok a budapesti tartózkodás után Prágába és Antwerpenbe utaznak.

Botránnyá fajult a prágai vörös-nap

(Prága, július 13.) A fiaszkós vörösnapi mind nagyobb hullámokat ver fel. A belügyminiszter szigorú és általános vizsgálatot rendelt el. Tegnap foglalkozott a minisztertanács is a vörösnappal, mely hatalmas belpolitikai botránnyá kezd kiadni magát. A minisztertanács elrendelte, hogy vizsgálatot vezessenek be a hivatalnokok között annak megállapítására, hogy ki milyen párthoz tartozik. Ez ügyből kifolyólag Prohászka néppárti főtisztviselőt állásából fel függesztették és még további több fel függesztés várható. A helyzet igen kényes és feszült.

Álhírek Seipel távozásáról

(Bécs, július 13.) Politikai körökben néhány nap óta az a hír járja, hogy Seipel kancellár megválna a kancellárságtól. Illetékes helyen a bécsi táviratirodát felhatalmazták a hír cáfolatára.

Olaszellenes tüntetés volt Innsbruckban

(Innsbruck, július 13.) Az olaszországi osztrákellenes tüntetésekre tegnap az innsbrucki Iselhegyen, egy névtelen császárvasút síkjánál ellentüntetés volt. Óriási felvonulás és impozáns keretek között zajlott le az osztrák tömegek ellentüntetése.

Rossz időjárás miatt nem indulhatnak a kingsbay-i repülő. Kingsbayból jelentik: A repülő kénytelenek felszállásukat elhalasztani, mert az áthatolhatatlan köd és rendkívüli esőzések gátolják az indulást.

Hivatalosan megállapították, hogy Löwenstein nem lehetett szerencsétlenség áldozata

(London, július 13.) A coydoni repülőtéren az ügyész és vizsgálóbíró jelenlétében tegnap kísérleteztek Löwenstein gépével. Hivatalosan megállapították, hogy szerencsétlenség teljesen ki van zárva. E megállapításból kifolyólag a további vizsgálatok büntőleg folynak.

Amerika magáévá tette a német kormány háborúellenes paktumtervezetét

(Berlin, július 13.) Ma nyilvánosságra hozták az Egyesült Államokhoz a háborúellenes paktumtervezet ügyében intézett jegyzéket. A jegyzékben a német kormány elégtétellel állapítja meg, hogy a tervezet alapelvei nagyrészt maguké-

vá tették a német kormánynak korábbi jegyzékeiben foglalt alapelveit és ezért a birodalmi kormány teljes készségét nyújtja minden fentartás nélkül a paktumszerződés aláírására.

Vonat- és autóösszeütközés kilenc halottal

(Berlin, július 13.) A braunschweigi Walkenried és Braunlage között az országút és vasút kereszteződésénél súlyos karamból történt. A nordhauseni személyvonat elütött egy utasokkal telt autóbusszal. Az összeütközésnek az első

jelentések szerint 9 halottja és 27 könnyebb, vagy súlyosabb sebesültje van. A nordhauseni mentők gépkocsikon be szállították a sebesülteket Nordhausenbe a kórházba.

Amerika visszaadja az elkobzott német vagyont

(Berlin, július 13.) Newyorkból származó híradás szerint az Amerikában élő német állampolgárok rövidesen visszakapják elkobzott vagyont, Beava-

tott helyről közlik, hogy az amerikai kormány már utasította a pénzügyi hatóságokat a kifizetések előkészítésére.

SZINHÁZ

HETI MŰSOR

Péntek: Hókuszpókusz. (Ujdonság először. A budapesti Vígyszínház óriási sikerű ujdonsága. Curt Götz híres komédiája. Karinthy Frigyes fordításában. Sorozatszám 362.)

Szombat: Hókuszpókusz. (Ujdonság 2-odszor. Sorozatszám 363.)

Vasárnap délután 6-kor: Marika. Mozihelyiárral: 50, 40, 30, 20, 10 lej. Sorozatszám 364.)

Vasárnap este 8³⁰-kor: A cárnő. Délutáni mérsékelt helyiárral. Poór Lili fellépésével. Sorozatszám 365.)

Hétfő: A templom egere. (Ujdonság 4-edszer. Mozihelyiárral: 50, 40, 30, 20, 10 lej. Sorozatszám 366.)

A műsorra tűzött összes előadások jegyei előre válthatók délelőtt 9-től 1-ig és délután 2 órától 9 óráig.

A SZINHÁZI IRODA HIREI

Ma este van a Hókuszpókusz premiéreje. Lázas kíváncsisággal várja Kolozsvár közönsége a mai estét. Ma fogják bemutatni az európai színpadok legújabb és legnagyobb fellépését: a Hókuszpókusz című komédiát. A Hókuszpókusz-t Curt Götz írta és Karinthy Frigyes fordította magyarra. A Hókuszpókusz második előadása holnap este lesz.

Vasárnap Marika és Cárno. Két előadás lesz vasárnap a Magyar Színházban. Délután 6 órakor olcsó mozihelyiárral (50, 40, 30, 20 és 10 lej) a Marika című napfényes ragyogó ujdonságot fogják előadni Marsi Gizivel, Székelyhidu Adriennel, Kemény Lászlóval, Hoykó Ferencel, Mihályfyval a főszerepekben. — Este háromnegyed 9 órakor a leghíresebb magyar darab, a Cárno fog színpadra kerülni Poór Lilivel a címszerepben. Erre a vasárnap esti előadásra kivételesen nem a rendez helyiárral érvényesek, hanem sokkal olcsóbbak, a délutáni mérsékelt helyiárral.

Templomegere mozihelyiárral. A legnagyobb sikerű magyar ujdonságok egyike, Fodor László Templomegere című vígjátéka hétfőn este mozihelyiárral fog színpadra kerülni. Jegyek a hétfői előadásra is már most megválthatók.

Mirjam jósa!

(Cluj-Kolozsvár, július 13.) A Vár-ucca 3. számú házának sárgára meszelt falán egy négyzetes papírtábla hirdeti a járókelőknek, hogy ott lakik Mirjam, a kézi- és szövőmestere.

Mirjam egy impozáns megjelenésű, magas szőke asszony, intelligens vonásokkal finoman beszélt arcáról nem egy általános értelemben vett vásári jósnőt, aki szélhámos fuffanggal embereket tesz lóvá, hanem egy modern női diplomatát lehet kiolvasni. Amikor beszélni kezd, be is igazolja, hogy arcának vonásai nem csalóka délibáb. Minden szavában valóságos értelmesség és kiciszolt intelligencia.

— A chiromantia ma már nem a piaci bódék árucikke. Egyetemi tanszékeken foglalkoznak vele és komoly kutatások alapját képezi. Hiszen érthető, a kéz teszi az ember életét. Arc és szem, melyek csak visszatükrözik az ént, ezer évek óta képezték a tudósok pszichológiai kutatásait, a kéz, mélyen az ember életét csinálja, mely tehát maga az ember csak természetes, hogy vissza kell adja, hogy magába kell hordja tulajdonosának teljes valóját. De nemcsak gödreit és vonásait, hanem hajszálnyi rándulásait is a kéznek megmutatják a jeleket, a mulat és jövőt. Erre alapszik a grafológia, mely ma hivatalosan elismert tényező.

Mirjam komolyan fogja fel hivatását. Megfontoltan beszél és az eléje nyújtott

kezet hosszan nézi, mielőtt a hozzáintézt kérdésre válaszolna. Szemeiben átszellemültség és tudatosság. Nem a begyakorolt, fizetség szerinti sablon az, amit mond. Mint egy grafológiai analízis hangzanak szavai.

Megkérdeztük Mirjam mestertől, hogy Kolozsváron mennyiben honorálták tudományát. A felelet érdekes és jellemző.

Nagy vita a kisebbségi kérdésről a lordok házában

(London, július 13.) A lordok házában tegnap éjjeli ülésén lord Parmoor hosszú beszédben bírálta a kisebbségek védelméről szóló b...-szerveződések végrehajtását. Hangoztatta, hogy a békeszerződések óriási méretű területi intézkedései a kisebbségek problémáját Európa legfontosabb és legégetőbb kérdésévé tették. A kisebbségvédelmi szerződések betartását annak idején úgy Anglia, mint az egész nagyantant garantálta, Parmoor kérdezi, hogy Anglia mennyiben tett eleget ezen kötelezettségének. Az optánsperrel most nem foglalkozik, legfőképpen megállapítja, hogy az összes egyeztetési kísérletek kudarcot vallottak.

Véleménye az, hogy a kérdést régen a hágai bírósághoz kellett volna utalni. Kifejti, hogy a kisebbségi szerződésekkel gyakran összeütközésbe kerülnek az egyes országok törvényei, holott az alapszerződés kimondja, hogy a kisebbségi szerződések alaptörvényei kell legyenek minden államnak.

Élesen támadja az angol kormányt, hogy hasonló szerződéseknél közreműködött s az ilyen esetekben tétlen és passzív maradt. A kisebbségi szerződések módosítására még ő sem látja elérke-

— A mai nehéz küzdelmekkel és keserűségekkel teli világban mindenki vigaszt keres. Nem nagy bizalommal jönnek hozzám, de annál nagyobb vigasszal távoznak tőlem látogatóim. És örömmel telik, hogy nehéz szíveket megkönnyíthetek. Gazdagok, szegények, arisztokraták és nyárspolgárok keresnek fel naponta, hogy gyógyírt és reményt hintsek sok mindenfajta sebeikre.

zettek az időt, de határozottan kijelenti, hogy módosításra van szükség. Az antantállamok szerződést alkottak harmincötmillió kisebbség védelmére, kötelességük volna tehát ezen szervnek működéséről meggyőződni. Hiánynak tartja, hogy az érdekelt kisebbség nem vehet részt ügyének tárgyalásában a Népszövetségben.

Befejezésül hangoztatja lord Parmoor, hogy Angliának kötelessége felügyelni a szerződések betartására és védelmébe venni azokat, akikre Angliának egy kézvonása alapján is a szerződések vonatkoznak.

A kormány válasza

A kormány nevében Cushtend lord válaszolt. Kijelenti, hogy a jelenlegi szerződések csak akkor változtathatók meg, ha kétségtelenül csődöt mondtak. Ez eddig nem történt meg. Angliát a szerződések megtartásáért csak jelentéktelen felelősségek terhelik.

Parmoor (közbeszól): Aláírtuk a békeszerződéseket, aki aláír, annak valami kötelezettsége is van.

Cushtend lord: Anglia csak az összes aláíró hatalmakkal együtt tehetne lépéseket ebben a kérdésben.

A kolozsvári szakszervezetek a munkásokra kivetett tizenkét százalékos adó eltörlését kérik

(Cluj-Kolozsvár, július 13. Saját tud.) A kolozsvári szociáldemokrata szakszervezetek helyi szaktanácsa már a múlt évben, még az Averescu-kormány idején, memorandumot terjesztett a pénzügyminiszter elé a munkásokra kivetett 12 százalékos ipari adó elengedése miatt.

Lapedatu akkori pénzügyminiszter ígéretet is tett, hogy törli az ipari munkásokra a pénzügyigazgatóságok által önkényesen, a törvény szellemével is ellenkezően kirott ipari adót,

ami tulajdonképpen csak kisiparosokra, kiskereskedőkre és szabadfoglalkozásukra vonatkozó adónem. A miniszteri ígéret ezuttal is beváltatlanul maradt. Ez évben már sokkal nagyobb azoknak az ipari munkásoknak a száma, akiket a 12 százalékos adóval sújtottak.

A 12 százalékos adó révén 3—6000 lejnyi adókat vetnek ki oly munkásokra, akik ezenkívül alkalmaztatási helyükön is fizetik a 4, illetve 8 százalékos kereseti adót, a globális adón kívül. Nagyon sok azoknak a munkásoknak a száma, akiknek már három-négy éve egymásután kivetették ezt az őket nem illető adót, felebbzéseiket egyszerűen nem vették figyelembe, úgy, hogy vannak életüket egyik napról a másikra tengető munkások, akiknek ebből az adónemből 14—20.000 lejnyi adóhátralékuk van.

A kolozsvári szociáldemokrata munkásszakszervezetek és a helyi pártszervezet ismét

akciót indít a 12 százalékos adó

törlése érdekében.

A szakszervezetek titkársága most írja össze azokat az ipari munkásokat, akikre ezt az adót kivetették. Az összeírás után az adóval megróttak számai adatainak részletes felsorolásával fogják kérni a pénzügyminisztert, hogy az adókivetéseket törölje és utasítsa a pénzügyigazgatóságokat, hogy ezekre az adókivetésekre ne pazaroljanak több időt, mert a behajtás amúgyis lehetetlenséggel határos. A szociáldemokrata szakszervezetek titkársága a Patak-uccai munkásházában végzi az összeírást, ahol minden ipari munkás, akit a 12 százalékos adóval megróttak, jelentkezhet adóívével, hogy a pénzügyi kormányzathoz benyújtandó memorandum minél teljesebb képet tudjon nyújtani ennek az adókivetésnek a tarthatatlanságáról.

Szenzációs rádió-ujdonságok

ékezték

az

ELECTRIKÁHOZ

Cluj, Calea Victoriei No. 1

(volt Kossuth hajós-utca)

✱

Hangszóró [Lautsprecher]

Lei 920-tól!

MOZIVILÁG

A Dóni kozákok Kolozsváron

Tegnap beszámoltunk arról az eseményszámba menő filmelőadásról, amely július 20-án lesz a Select- és Grand-mozgóknál. Előadják a „Sibéria” című, klasszikus orosz cselekménybe szőtt filmet, mely a volt cári kozáktisztekből rekrutálódott doni énekkórus énekszámaival lesz kísértve. Az énekszámokat sajátos orosz hangszerek fogják kísélni, balalajka és orosz harmoniumok és a nagy kórus azokat a dalokat fogja énekelni, amelyek a doni kozákoknak a világhírnevet megszerezték. Ugyeint: Az Öreg káplár, Matuska globuska, Az esti harang, Ej Uchnyem, stb., stb. Az énekkórust a nagynevű Anatol Baruskoff karmester vezeti.

A Romániában turnézó doni kozákok kórusa fix időre van szerződésileg lekötve az ország különböző városaiba. Kolozsvárt e hó 20-ától 27-ikéig fognak az említett mozgóknál fellépni, mely időre nagy nehézségek és önfeláldozás árán kötötte le őket a mozi igazgatósága. A Select- és Grand-mozgók igazgatósága ezzel is tanujelét adta annak, hogy legelső sorban is a közönség érdekeit tartja szem előtt és minden anyagi áldozatot kész meghozni, hogy a műsor úgy belső, mint külső kereteiben kielégítse a legkényesebb ízlést is. Ajánlatos, hogy azokra az előadásokra, melyeknek keretében a Dóni énekkórus fellép, már jóelőre megvásárolja a jegyeket, mert előreláthatólag a pénztár nagy ostromnak van kitéve. Jegyek már most válthatók a Select-jegypénztáránál. Rossz időjárás esetén a „Sibéria” film és a doni énekkórus előadása csak a Selectben lesz megtartva.

Nagy riadalom Rettegen egy marhalevél miatt

(Retteg, július 13.) Kellemetlen, nem mindennapi kalandban volt része a rettegi csendőrség egyik közegének, amelyben később a község segédjegyzője is osztozott. Rettegen vásár volt és ez okozta a majdnem végzetessé váló kalandot.

A szemfüles csendőr egy parasztgazdát figyelt meg, aki egy gyönyörű ökröt terelt maga előtt a cédulaházhoz.

Gyanusnak tűnt fel neki a gazda magatartása és ezért felszólította a gazdát a marhalevél felmutatására.

A gazda először tiltakozott marhájának igazoltatása ellen, majd látva a csendőr erélyes fellépését, előkapart valami írást, amelyről kisült, hogy disznócédula. A csendőr erre a községhezához kisért a gazdát, hol a segédjegyző segítségével leigazoltatta.

A parasztgazda, ki látta, hogy az ügyből kellemetlensége lehet, a községhezához való leigazoltatása után, megint kiment a vásártérre, hol kiabálni kezdett, hogy a segédjegyző igazoltatása közben a csendőrrel közösen ellopta 24 ezer lejét.

A felháborodott parasztok összegyűlekeztek és kövekkel támadták meg a községhezához, majd közáporral fogadták a községhezához segítségére siető csendőröket is.

A csendőrségnek nagy nehezen sikerült rendet csinálni a felbőszült parasztok között.

bebizonyítva nekik a felbújtó fuffangos gazda állításainak valótlanágát. A felbújtó gazdát és két köhögő társát, kik a segédjegyzőt és az egyik csendőrt megsebesítették, lefegyverezték a csendőrség.

HIREK

*

A fekete dominó

A fekete dominó dominált. Hiszem, mindenki őt figyelte, lesték minden mozdulatát, hiszem, mert én úgy tettem. A fekete dominónak kecses volt minden mozdulata, keskenyen ivelt ajkán csöppke mosoly játszadozott, karcsu, de nem magas alakján vérehszólóan feszült a fehérszegélyes fekete dominó, — a fürdőruha. Apró kezében csontfogantyus japánernyő, melynek krémselymére szeszélyes színek voltak festve s alóla, szívéből szívemig lán-golt tüzes fekete szeme és — kedves volt.

— Fülíg szerelmes vagyok a bájos fekete dominóba — vallottam be magamnak lesütött szemű, rákvörös szegényé-zéssel. Ha felém kanyarodott egy pillanati tekintete, libabőrösre bizsergett baloldalam felülete és vágyakozva bukott szemem feléje. Hogy szerelmes vagyok a fekete dominóba, azt onnan is következtettem, hogy nagyon is következetesen viselkedtem vele szemben... Ha a homokra feküdt, mindjárt én is a homokon nyuj-tózkodtam, ha láttam, hogy piros kendő-jét köti fel, — szegény fiu, irtózáttal, de felkeltem... menni a hideg vízbe... Aztán az elemősiás kosár előtt minden száj-mozdulat olyan volt, mint a fekete dominó... nagyon következetesen visel-kedekem... a kabinja ajtajáig...

— Fülíg szerelmes vagyok magába — szólottam a fekete dominóhoz. Már úgy érteve akkor, amikor megterveztem, ho-gyan fogok eléje állni, mit fogok hozzá szólni először, úgy gondoltam, így tetszett a legjobban, így: „Fülíg szerelmes va-gyok magába!” Aztán elgondoltam dő-rándosan, hogy milyen szép is lesz majd ezentul, nyári esteiken, valakihez szólni, egy ilyen szép valakihez és szeretni... Megvetni az eddigi pusztaságot...

A por elfeküdt a talajra. A zenekarok elhalkultak. Csend volt. Este volt. Én egy sétatéri padon ültem és a szívem úgy bi-zsergett... előttem éppen egy fekete... a fekete dominó libegett, lépkedett... De megfagyott a bizsergés... minden meleg-ség kihagyott belőlem... a fekete dominó lépkedett, mellette egy kis gyermek tipe-gett. — Anya és gyermeke — mondták mellettem a padon. Tuloldalt egy férfi fogta a baba kezét...

„Sérjemuram...”

A szívem jegésre fagyott...

(Gi.)

— Kereskedelmi alkalmazottak moz-galma a reggeli nyitáért. A kolozsvári kereskedelmi alkalmazottak akciót indi-tottak a reggeli nyitás szabályozásáért. Legutóbb memorandumot intéztek töb-bek között a Sfatul Negustorese vezető-ségéhez is, amelyben arra kérték a ke-reskedőket, hogy alkalmazottaikkal kö-zösen egységesen rendezzék a reggeli nyitás kérdését. Mintán a Sfatul Negu-storese mai napig sem adott választ a kereskedelmi alkalmazottak memorandu-mára, az alkalmazottak elhatározták, hogy szombat délből huszonöttagu kül-döttséget menesztettek Tuffli R. Richard alpolgármesterhez, a Sfatul Negustorese elnökéhez, kérve, hogy járjon közbe a kolozsvári kereskedőknel a reggeli nyi-tás szabályozására vonatkozó tárgyalá-sok felvételére. Az Alkalmazottak Szö-vetsége legközelebb nagygyűlést tart ez ügyben, melynek tárgysorozatán egy a munkügyi miniszterhez benyújtandó memorandum elkészítése is szerepel s abban a reggeli nyitást a záróhatározat keretében kéri szabályozni.

* Magyar kották ujak és régiék nagyraktára a Hegedűs kottásbolt-ban, Oradea-Nagyvárad.

Öthónapos harc után győzelemmel végződött a dohány-gyári munkások bérmozgalma

Ötmillió lej munkabérvajlást kaptak

(Cluj-Kolozsvár, július 13. Saját tud.) A kolozsvári dohánygyári munkások bérkonfliktusa hosszú harc után a mai napon kedvező befejezést nyert. A február végén megkezdődött bérharcban óriási nehézségekkel kellett megküzdniük a dohánygyári munkásoknak, míg végre négy és félhavi küzdelem után a mai napon létrejött a teljes megegyezés a munkásság és a gyár igazgatósága között.

A bukaresti R. M. S. vezérigazgatóság, mely végre belátta a munkások követelésének jogosságát, erre az évre három és félmillió lejt engedélyezett a munkabérek javítására és külön másfélmillió lejt a fizetési szabadságok és a túlórák díjazására.

A béremelésnél tekintetbe veszik a munkások családi állapotát és a gyár-ban töltött szolgálati idő nagyságát is.

A megegyezési jegyzőkönyvet, melyet Boandăr munkaügyi felügyelő előtt készítettek el, a munkások részéről Bruder Ferenc és Muntean Nicolae szak-szervezeti titkárok és a dohánygyár igazgatósága részéről Ing. Protopopescu írták alá.

A fizetésemelés, melyben a gyár 1150 munkásnője részesül, körülbelül 15 százalékos eredménnyel felel meg.

— Rakétagépen a Vénusz felé. Condet Róbert, egy amerikai feltaláló a Vénusz csillagra készül utazni. Megkonstruált egy egészen különös rakétarepülőgépet, amellyel a világűrbe akarja magát lö-vetni, egészen addig a pontig, ahol meg-szűnik a föld vonzereje. Itt aztán, ugy-reméli, belekerül egy meteor pályájába, amely elviszi a Vénusz közelébe. Az pe-dig már csak csekélység lesz, hogy ejtő-ernyővel lebozsátkozzék Vénusz csilla-gára. Hogy megszerezze a pénzt, arra a tervre határozta el magát, hogy talál-mányának egy nagy modeljét pénzért mu-togassa. Miama város törvényhatósága azonban, amelytől errenézve engedélyt kért, elutasító határozatot hozott, amely-nek indoklása nem minden humor nél-kül való. „Condet ur — mondja az in-dokolás — állítólag a Vénusz csillagra akar elindulni, nem pedig egy látványos bódét nyitni.”

— A Magyarfenesi Dalkör táncvigalma. A Magyarfenesi Dal-kör július 15-én vasárnap báró Josika István kerthelyiségében a segesvári versenyalap javára tánc-vigalmat rendez.

— A bozoni háborusemlék leleplezése. Bozenből jelentik: Impozáns keretek között leplezték le tegnap egy háborus emlékművet. Az ünnepségeken részt-vett a kormány, a legmagasabb kato-nai és polgári méltóságok, az egyhá-zak, politikai közületek.

— Egy kis tévedés. Sir Frede-ric Maurice, aki nemrég közölte Ravlinson tábornok életrajzát, a következőket beszéli könyvében: Egy napon a tábornok váraiban szemlét tartott egy ezred felett. Utolsó pillanatban észrevették, hogy az egyik katona olyan ré-szeg, hogy alig tudott a lábán állani. Hamarosan kivették az első sorból, egy hordágyra tették és lepedőbe borítva az utolsó sor mögé helyezték el. A tábor-nok azonban nagyon pontosan szokta a szemlét végezni és így eljutott az utolsó sor mögé is. Amikor meglátta a részegét a hordágyon, azt hitte, hogy holi katonát lát maga előtt és hap-tákba vágta magát, így üdvözölte: „Üdvözetem bajtárs neked, aki oly dicsőn harcoltál a hazáért!” A lepedő alól pedig mély borizü hang szólalt meg: „Mit beszél az öreg?”

Mirjam

a híres jónő még csak július 15-ig tartózkodik Kolozsváron. Saját érdekében keresse fel Vár-ucca 3. szám alatti lakásán

— Divatos női cipők — papi-rosból. Nyárára érdekes megle-petést hozott az angol divat a nők és a gyermekek számára. Papirosból készült cipő a divat legújabb kreációja. A nagy cipő-üzletek kirakatait már elfoglalta az új divalkreáció és az uccákon is sok nőt és gyermeket lehet már látni papiros cipővel a láb-u-kon. Cifrák és színesek ezek a cipők, amelyeknek csak a felső-részüket készült papirosból, a tal-puk megmaradt bőrből. A cipő-felsőrészt papirosát külön e cél-ra gyártják angol és francia papir-gyárak mindenféle színben. A drágábbakat színes cirádák díszítik, melyeknek mintázata a cifra-fali kárpitokéhoz hasonlít. A pa-piros puha, de erős és mosni lehet. A női divatban az a vezér-elv alakult ki e cipők vásárlásá-nál, hogy a cipő színének lehe-tőleg meg kell egyeznie a ruha színével.

* Ha takarékoskodni akar, fűszer és csomage szükségletét Nagy Kál-mánnál Str. Tunarilor 2. szám alatt (Szenes ház) szerezze be. Friss töltésű ásványvizek. Naponta friss tea vaj.

— Péntek esti és szombati istentiszte-let. A Ferdinánd király-uli zsinagóga-ban f. hó 13-án, péntek este 8 órakor, 14-én szombati délelőtti 10 órakor kezdődik az istentisztelet, mindkét alkalommal a teljes kórus közreműkődésével.

* Szép szalongarnitúra helyszűke miatt olcsón eladó. Cim a kiadóban.

HÖLGYEIM!

A legszebb filcujdonságok megérkeztek minden színben és minden árban

SZABÓ RÓZSIKA kalapüzletébe

Filcalekítések egy nap alatt a legolcsóbban készülnek. Figyelmes kiszolgálás, olcsó árak. — Szíves párlfogást kér

SZABÓ RÓZSIKA

CLUJ, Str. Reg. Ferdinand 25. Főpostával szemben.

MEGHIVÓ

Magán, vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

Budapestben

a legkellemesebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel

Park-nagyszálloda

Budapest, Baross-tér 10. szám, mert 20 százalék engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobárainkból, 10 százalék engedményt kap olcsó éttermi árainkból (külön házi konyha).

Öt pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog át-jöhet 1 perc alatt a pályaudvarról. Nálunk otthon érzi magát. Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg. Saját érdekében elönyök folyán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg. Előzetes szobamegrendelés ajánlatos

Fogadjunk...

— Fogadjunk, Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy a külföld nagy szenzációja a vezetés nélküli kormányozható repülőgép...

— Látja, mennyire el vannak ezek maradványoktól.

— Miért, nálunk meg volt már talán az ilyen gép?

— Az nem, de a vezetés nélküli kormányzás igen.

— Mit szól hozzá, hogy mennyire megsejlelt a kormány helyzete?

— Honnan tudja ezt olyan biztosan?

— Olvastam a lapokban, hogy 20.000 lejre ítélték egy főszolgabíró, ki az ellenzéki bizalmiférfiát letartóztatta a választásokkor.

— Na és ebből lehet azt annyira biztosan következtetni, hogy a kormány helyzete szilárd?

— Természetesen. Mert az ítélet végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztették.

— Van ennek valami jelentősége?

— Természetesen. Ha az ítélet három évi próbaidőre felfüggesztették, ez azt jelenti, hogy a kormány három évig megpróbálja nem alkalmat adni a főszolgabírónak újabb választási visszaélések elkövetésére.

— Mit szól hozzá, hogy a marosvásárhelyi polgármestert azzal vádolják meg, hogy ő érte megbombolt a kisantant egysége és Lengyelország ő érte maradt távol?

— Ez sem új dolog. A zseniális vádlót megelőzte a Magyar Párt. Ott is azzal vádolják meg Bernádyt, hogy miatta megbombolt az egység és ő az oka, hogy egyesek nem lépnek be a pártba.

— Mi ebből az igaz, Pancser ur?

— Az egyesek megbombolása...

— Igen, de árulja el végre, hogy magának ki tetszik jobban?

— Hát tudja, a cigányt megkérdezik, vajjon melyik az érdekesebb égitest, a nap vagy a hold?

„A hold — felelte a cigány. — Mert könnyű a napnak, ő akkor világít, amikor ugyanis világos van.”

— Hát ebben maradunk, Pancser ur.

— Apropos, Pancser ur, nekem a harisnyám bomlik.

— Megérdemli, mert nem Fischbein László Főter 29. alatti divatruizletében szerezté be.

— Ez esetben tényleg megérdemlem és ebben maradunk.

Tennis-nadrág

I-a. drill Lei 540.-

Trench-coat

Lei 3400.-

NEUMANN M.

férfi- és fiuruhaár-
háza Cluj, P. Unirii 14

Új rendszer a dohányos bódéknál

(Bucuresti, július 13. Saját tud.) A monopoligazgatóság rendeletet adott ki a bódékban áruolt dohánytőzsdékre nézve. Eszerint a jelenlegi helyükről való elmozdulás esetén nagyvárosokban ötven, kisvárosokban 100 méter távolságba kell menniök a legközelebbi tőzsdéktől. Akik jelenleg kőből épült helyiségben

áruznak, esakis kőhelyiségbe mehetnek át. Akik vasból épült bódékban áruznak, csak vas- vagy kőbódéba mehetnek. Akik fabódékban áruznak, csak vas- vagy kőbódéba költözhetnek.

Új bódék mindenütt legalább százméterre kell, hogy legyenek a többi bódéktól.

Újít a telefonigazgatóság

(Bucuresti, július 13. Saját tud.) A telefondijak felemelésével kapcsolatban a posta szeptember elsejétől kezdve új rendszert hoz be a telefonbeszélgetéseket illetően. A közönségnek nem kell többé bizonyos fixórákat kívárnia, hogy bizonyos községekkel beszélhessen, hanem bármikor kérheti bármely várost és a jelentkezés sorrendjében megis fogja kapni. A posta köteles előre közölni, hogy körülbelül mennyi idő múlva fogja

adni a kért távot. Amikor az illető beszélgetésre sor fog kerülni, a postahivatal előre avizálja azt, hogy az idővesztés elkerülhető legyen. Ezt az avizót megelőzőleg az előfizetőnek joga van a beszélgetéstől elállani.

Minden előfizetőnek jogában van kérni, hogy bizonyos órában beszélhessen bizonyos várossal. Ezen beszélgetés díja a nagyvárosokban való forgalomban háromszorosa, egyébként kétszeres.

Rezik Károly megint összehívatta a zenekonzervatórium közgyűlését

(Cluj-Kolozsvár, július 13. Saját tud.) A kolozsvári Magyar Zenekonzervatórium határozatát, mellyel Rezik Károlyt, a konzervatórium művészeti igazgatóját elbocsájtották állásából, mint ismeretes, Rezik Károly a kolozsvári törvényszékhez felebbezte meg. A törvényszék megsemmisítette a közgyűlés eredményét és utasította a vezetőséget új közgyűlés összehívására.

A konzervatórium vezetősége július 5-ére hívta össze az új közgyűlést, vagy annak határozatképtelensége esetén július 12-ére. A július 5-i közgyűlés hatá-

rozatképtelenség miatt elmaradt és a tegnapi összehívott közgyűlést pedig a konzervatórium vezetősége elhalasztotta tárgyi okok miatt.

Információnk szerint a közgyűlést azért halasztotta el a vezetőség, mert a kolozsvári törvényszék új közgyűlést elrendelő végzését időközben megfellebbezték. Más oldalról nyert értesülésünk szerint Rezik Károly ragaszkodik az új közgyűlés összehívásához és tíz tag aláírásával egybe akarja hívni a Magyar Konzervatórium közgyűlését.

SPORTVILÁG

A sárga veszedelem,

amit Páris után még mesének tartottak, valóra válhat Amsterdamban

Japán olimpiai uszói megérkeztek Európába. Párisban ütötték fel tanyájukat, Tourellesben treníroznak és innen utaznak egyenesen Amsterdamba. Tizenhat tagból áll a csapat, ebből tizenegy versenyző, hat sprinter, két mellúzó, két hátúzó és egy ugró, továbbá egy meneszt, egy kísérő, két tréner és egy ujságíró.

Kedves, szimpatikus társaság, kifogástalan, egyforma öltözkében, mindenben szívesen, majdnem tulzott udvariassággal állnak az ember rendelkezésére. Mindössze egy baj van velük, nem beszélnek egy nyelven sem. A sajátjukon kívül. Négyen-öten együtt mégis rendelkeznek akkora angol szókinccsel, hogy az összehasonlító nyelvtudomány ismereteinek ügyes csoportosításával amatőr

pedagógus türelmi játékanak negatív módszerével meg lehetett tudni ugyszólván mindent tőlük.

Eszerint tizenhat napig utaztak expresszvonaton Tokióból egyenesen Párisba.

Külsőleg igen jól fest a társaság. Mind erős, fiatal, robusztus, sárgás-vörösre sült fiú, a legidősebb legfeljebb 24 éves. Szép selyem trikójuk van, mellükön a felkelő nappal. Azonnal vízbe mentek. A hátúszók stílusa ideális, a mellúszóké igen jó, különösen az egyik mutatott sokat, akiről utóbb kiderült, hogy Japán főreménysége.

Mindent egybevetve a japánok kedvesek, szimpatikusak és nagyon jók. A sárga fajjal az idej olimpiaiától kezdve erősen számolni kell.

Budapest újabb eret vágott a Kinizsin

Teszler az UTE szerződött tagja

A nagyváradi Ströck Albi futballkarrierje egycsapásra Erdély felé fordította a pesti futballkorifeusok figyelmét. Az idei szezon alatt szinte minden város elszenvedte a maga vérvesszességét. Váradról Berkessyt, Kolozsvárról Rakitovszkyt, Temesvárról pedig Telekit és Semlert hódította el a pesti profisport.

A fájdalmas processzus sajnos nem akar véget érni. Hetek óta suttognak arról, hogy Románia és talán a kontinens legkitűnőbb jobbszélsőjét, Tánzert, a Hungária minden áron lekötöi őszre. Amint pedig dr. Langfelder az UTE elnöke alábbi nyilatkozatából kitűnik, Teszler, a Kinizsi egyik legnagyobb erőssége, már le is szerződött az Újpestiekhez.

A legjobb barátságban intétem el egy ügyet a Kinizsivel is. Teszler már a múlt péntek óta Budapesten van és leszerződött Újpesthez. A kitűnő fedezetjátékos megszerzéséről azonban egyelőre nem volt okunk hírt adni, mert a Kinizsi kiadatása nélkül amugys tárgytalan a dolog. Temesváron most megtörtént a megegyezés. Lázár Kornél dr. biztosított arról, hogy a kiadatás meg lesz, a legközelebbi jövőben személyesen hozza fel Budapestre.

Románia sportköréi tehetetlenül állanak az eseményekkel szemben és még mindig nincs fórum és faktor, amely ráeszméljen, hogy ezeken csak a professzionizmus gyors bevezetése segíthet. Quo usque tandem?...

Szenzációs lesz az Universitatea vasárnapi országos uszóversenye

Mindinkább kibontakoznak az U. vasárnapi uszóversenyének méretei. Ilyen hatalmas mezőny még nem indult Kolozsváron. Egyedül a váradiai tizenkilenc uszót indítanak. Az aradiak elismerten kitűnő uszógárdája, nemkülönben a vásárhelyiek is egytől-egyig leküldik számbajöhető uszóikat. Kolozsvárról a KAC, Haggibbor, KKASE és a rendező egyesület uszói mindent elfognak követni, hogy a futballban elvesztett pozíciójukat, legalább az uszásban elért eredményeikkel kárpótolják.

A rendkívül izgalmasnak ígérkező Nagyvárad-Kolozsvár válogatott vízipóló mérkőzés bírása a központi uszós szakosztály elnöke, Seliceanu Gergely lesz, akinek objektivitása és erélye garancia a mérkőzés fair lefolyására.

A KMSC Désen. A KMSC vasárnap Désen játszik a CFR ottani kitűnő csapatával.

A bécsi WAC a Zsilvölgyében. A jóképességű bécsi proficsapat, amely a bukaresti Juventus vasárnapi revánsmérkőzésen 2:1-re verte, szombaton és vasárnap a Zsilvölgyében játszik, ahol a Kolozsváron előnyösen bemutatkozott szimpatikus munkáscsapat ez idej nemzeti bajnokaspiráns, a Jiul lesz az ellenfele.

— Elköltözés miatt complete hálószoba, két ingaóra, rézág, éjjeliszekrény, két mahagoni szekrény, lőszormatracok, bicikli, 2 lábzsák, konyhaedény, seslon, takarók jutányosan eladó. — Str. Tebei (Sándor László-u.) 8.

Azonnali beköltözésre

= 2 szobás, fürdőszobás
lehetőleg kertes lakást
keresek

Lehet
az villa-
negyed-
ben is

Cim e lap kiadó hivatalában